

A jóakarát koalíciója

Katolikus kezdeményezés a romák védelmében

Különböző világnézetű és vallású emberekből szeretné létrehozni a romák iránti jóakarát koalícióját egy katolikus szervezet. A Sant'Egidio (Szent Egyed) közösség ma konferenciát rendez MTA budavári dísztermében, hogy a cigányokat fenyegető verbális és fizikai erőszakkal szemben hangot adjon együttérzésének. Szőke Péter katolikus jogász és Mohácsi Viktória roma jogvédő nyilatkozik.

Czene Gábor

- A romák elleni újabb és újabb gyilkosságokról hallva első reakciónk az imádság volt. Az Üllői úti Örök Imádság templomában imaórát szerveztünk az áldozatok emlékére. A megrendülés, a felháborodás és az együttérzés arra indított, hogy más kezdeményezéseket is tegyünk. Inspirációt merítettünk *Sólyom László* köztársasági elnöknek a kisléltai gyilkosság után, tavaly augusztusban megfogalmazott üzenetéből is: a jelenlegi helyzetben a cigányság mellett állni becsületbeli kérdés - meséli *Szőke Péter* jogász, a Sant'Egidio katolikus közösség képviselője, hogy milyen előzmények vezettek a konferencia megrendezéséhez.

Cigányügyi tanácskozásokkal tele a padlás, a mostani azonban unikális a maga nemében. Ebben a témában nem találtunk példát arra, hogy katolikus szervezésű eseményen együtt szerepeljenek egyhá-

• A *Sant'Egidio* (Szent Egyed) katolikus közösség 1968-ban alakult Rómában. Napjainkban a világ 71 országában van jelen, taglétszáma 50-60 ezerre tehető. Tevékenysége középpontjában a „szegények iránti tevéleges szeretet” áll. A közösségnek idehaza Budapesten, Győrben és Pécsen működnek csoportjai. A tagok önkéntes munkában, térítés nélkül végzik szolgálatukat - Magyarországon elsősorban a hajléktalanok és a szociális otthonokban élő idősök körében.

Mohácsi Viktória és Szőke Péter Fotó: Szabó Bernadett

zi személyek, politikusok, egyházhoz nem kötődő szakértők és a roma holokauszt túlélői.

- Katolikusként - folytatja Szőke Péter - hiszünk a szavak erejében. Szeretnénk létrehozni a jóakarátú emberek koalícióját. Lehet, hogy sok konferenciát tartanak a cigányokról, de nem vagyok biztos abban, hogy a remény tiszta szava elégszer elhangzik. A gyilkosságoknak a civilizált együttélés is áldozatul esett. Sok olyan fórumra lenne szükség, amely a remény építőköveit képes összegyűjteni, és egymásra rakva szilárd erődítménnyé emelni.

A rendezvényen a bécsi *Ceija Stojka* roma asszony a bergen-belseni koncentrációs Táborban elszenvettedekre emlékezik, többek között a református *Balog Zoltán*, a parlament emberi jogi bizottságának fideszes elnöke, *Katz Katalin*, a jeruzsálemi Héber Egyetem tanára, *Ladányi János* szociológus és *Székely János* katolikus püspök is előadást tart. Valamint *Mohácsi Viktória*, a Mozgalom a Deszegrációért Alapítvány igazgatója, az SZDSZ-ből már kilépett volt európai parlamenti képviselő.

- A gyilkosságok idején több szolidaritási kezdeményezés indult a romák mellett, de ezek mára mintha kifáradtak, fele-

désbe merültek volna - mondja Mohácsi Viktória. - A feltételezett elkövetők elfogása óta egyre nagyobb a csend, a rendőrség és a nemzetbiztonság felelősségéről is kevés szó esik. A társadalom napirendre tért a történetek felett. Pedig a cigányság brutálisan rossz helyzete nem javult, a rasszizmus és a mindennapos kiszolgáltatottság a gyilkosságok megszűnése után sem csökkent. Ezért is örülök ennek a konferenciának: végre egy lépés abba az irányba, hogy próbáljuk meg ébren tartani a társadalom lelkiismeretét. És külön jó, hogy a szervezők katolikusok. Bár templomba ritkán járok, én is hívő vagyok. Most is gyakran imádkozom otthon, de azokban a hónapokban, amikor a gyilkosságok történtek, egyetlen napot sem hagytam ki. Mégis, úgy látom, hogy a konferencia szervezőinek erősebb a hite, mint az enyém. Hála Istennek, eltökélten hisznek abban, hogy sikerül pozitív jövőképet nyújtani a cigányságnak. Engem néha elfog a kétség...

Mit várnak a katolikusok a jogvédőktől, és mit a jogvédők az egyháztól? Szőke Péter a maga részéről más módszereket részesít előnyben, de a polgárjogi küzdelmet is legitim formának tartja. *XXIII. Já-*

nos pápa szavait idézi: keressük azt, ami összeköt, féltetve, ami elválaszt. Mohácsi Viktória az oktatási szegregációról fog beszélni a konferencián. A katolikus iskolák többsége szerint nem hajlandó fogadni hátrányos helyzetű roma gyerekeket, és ezzel az egyház maga is hozzájárul a cigányok kirekesztéséhez. A roma jogvédő reméli, hogy - talán éppen ennek a tanácskozásnak köszönhetően - sikerül változásokat elindítani az egyházi intézményeknél.

Szőke Péter veszi vissza a szót:

- A történelem bizonyítja, hogy Magyarország azokban az időkben volt sikeres, amikor a befogadás, ha úgy tetszik, az integráció pártján állt. Egészen biztos, hogy a magyar társadalomban van szellemi és lelki tartalék, amelynek a mozgósításával meg lehet akadályozni, hogy végérvényesen elszabaduljanak az indulatok. Ha szeretettel és barátsággal közeledünk másokhoz, akkor az anyagi javakban szűkölködő szegényeknek is segítünk megőrizni a legfontosabbat, a méltóságukat. Ezért hangsúlyozom annyira a reményt. A katolikusok számára a remény nem széplelkűség, hanem végrehajtható, racionális cselekedetekben is megnyilvánuló életprogram.